

Doç.Dr.Ali Muhittin TAŞDOĞAN
Gaziantep Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Kültür Ve Turizm Bakanı Sayın **Mehmet Nuri ERSOY** tarafından **yazılı** olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

18.05.2022

Ali Muhittin TAŞDOĞAN

Gaziantep Milletvekili

Türk-İslam anıt mezar mimarisinin Orta çağ örneklerinden olan Van ili Erciş ilçesi Çatakdişi mahallesinde bulunan kümbet; halk arasında “Zortul Kümbeti” ve “Kara Yusuf Kümbeti” olarak da anılan tarihi anıt mezar, üzerinde kitabe bulunmadığından, kimin adına ve hangi dönemde yaptırıldığı bilinmemesine rağmen, Erciş merkezindeki Kadem Paşa Hatun Kümbeti ile benzer mimari özellikleri taşıdığından, bu kümbetin de, Karakoyunlular tarafından yaptırıldığı fikri ağırlık kazanmaktadır. Kümbetin doğu ve batı yönlerinde, iki avcı kuşu kabartması ve kuyruğu ejderhaya dönüşen aslan kabartması da Türk anıt mezar süslemelerinin vazgeçilmez unsurlarındandır. Türk devletlerinde hükümdarlık sembolü olarak kabul edilen Çift Başlı Kartal figürünün bu kümbet üzerinde bulunması sebebiyle, araştırmacılar tarafından **Karakoyunlu Kara Yusuf Bey**’in mezarının burada olduğuna dair kanaatlerin oluşmasına neden olmuştur.

Mahallinde yapılan araştırmalarda; kümbet üzerindeki motiflerden, üzerindeki süslemelerden, harç cinsi ve inşa tekniğinden yola çıkılarak, kümbetin 1380 yılında ölen ve gömüldüğü yer hakkında kesin bilgi bulunmayan, Karakoyunlu Türkmen Devleti’nin kurucusu Bayram Hoca’ya veya Karakoyunlu başka bir hükümdara da ait olabileceği ifade edilmektedir.

23 Ekim 2011 de yaşanan Van/Erciş depremi sırasında kümbet ağır hasar görmüş ancak aradan on yılı aşkın süre geçmesine rağmen restorasyonu ile ilgili çalışma yapılmamıştır. Kümbete ait yıkıntıların kaybolma ihtimalinin bulunduğu ve böyle bir durumun telafisinin mümkün olamayacağından endişe edilmektedir.

Ayrıca 23 Ekim 2011 Van/Erciş depremi sırasında hasar gören bir başka maddi kültür varlığımız da, Erciş Vanyolu mahallesinde bulunan Karakoyunlu Kadem Paşa Hatun Kümbeti’dir. 1458 tarihinde Karakoyunlu hükümdarı Cihan Şah tarafından annesi Kadem Paşa Hatun için yaptırılan anıt mezarda kısmi çatlaklar meydana gelmiştir. Bu eserimizdeki çatlakların daha da derinleşmesine imkân vermeyerek onarmak ihtiyacı doğmuştur.

65283

Bununla ilgili olarak;

- 1- Türk-İslam tarihinin önemli maddi kültür varlıklarından olan Karakoyunlu kümbetinin yeniden eski günlerindeki heybetli duruşuna kavuşturmak, tarihimize ve kültürümüze sahip çıkmak için hasarın tespiti ve giderilmesine yönelik herhangi bir çalışmanız var mıdır? Varsa hangi aşamada?
- 2- Cihan Şah tarafından annesi Kadem Paşa Hatun için yaptırılan anıt mezarda meydana gelen çatlakların ve hasarın tespiti ve restorasyonu için herhangi bir çalışma planınız var mıdır?